

Betty en Piet Groot

De melkveehouders Piet en Betty Groot verlieten ruim 25 jaar geleden de ouderlijke ruilverkavelingsboerderij in Noord-Holland om vanuit het niets een bedrijf op te starten in Portugal.

Aantal koeien:	500
Aantal stuks jongvee:	320
Grondgebruik:	185 ha eigendom (waarvan 85 ha beregenbaar)
Aantal medewerkers:	8
Productie:	9600 4,25 3,35

Piet Groot: 'De investeringen om boer te worden verdien je in Nederland gewoon niet terug'

Avontuur in plaats van gespreid bedje

Met auto en caravan vertrokken Piet en Betty Groot in 1988 naar Portugal om zich op vier hectare kale grond zonder water en elektriciteit te vestigen. Inmiddels runt het paar een bedrijf met 500 melkkoeien. Nuchterheid typeert de veehouders. Ze genieten van het leven en groeien rustig door met het bedrijf.

tekst **Florus Pellikaan**

Twee jaar op rij stond de koe met de hoogste levensproductie van Portugal en de Azoren op het bedrijf van Piet (53) en Betty (53) Groot uit Coruche. Ze gaf meer dan 142.000 kilo melk en was een

dochter van een stier die bij collega-emigrant Olaf Maat werd gekocht. Ondanks de soms erg warme omstandigheden in Portugal hebben de melkveehouders al meer dan tien koeien door de grens van

100.000 kilo melk geloodst. 'We streven niet zo'n hoge dagproductie na en dat komt de levensduur van de koeien ten goede', vertelt Piet Groot. 'Eerder lag de jaarproductie op 10.500 kilo melk, maar

Vanuit het oogpunt van gezondheid en levensduur probeert Groot het weideseizoen zo lang mogelijk te maken

De stallen zijn voorzien van openingen op drie niveaus in de nok voor veel ventilatie. Op de voorgrond de opslag van water voor het beregenen van het land

dat zorgde naar onze zin voor te veel gezondheidsproblemen. Extreme focus past ook niet bij ons, wij zijn iets meer van gemoedelijkheid en gemak. Al hebben we zeker wel uitdaging nodig, maar die zoeken we meer in het opzetten van een goed draaiend economisch bedrijf dan in een hoge productie per koe.'

Melken aan het voerhek

Die behoefte aan uitdaging is ook precies de reden dat Piet en Betty Groot meer dan 25 jaar geleden vanuit Noord-Holland emigreerden naar Portugal. 'Vóór de ruilverkaveling boerden wij op een oud bedrijf waar alles met de hand en met kruiwagens moest. Ik heb altijd gezegd dat ik zo geen boer wilde worden', vertelt Piet Groot.

De ruilverkaveling leek echter uitkomst te bieden, omdat familie Groot de gelegenheid kreeg om te verplaatsen en een volledig nieuw bedrijf te bouwen. 'Na acht jaar was vervolgens iedere dag hetzelfde. Het gaf ons geen uitdaging meer en groei vond ik door het dure quotum en de dure grond eigenlijk zonde van het geld. Op een feestje hoorden we vervolgens over mogelijkheden in Portugal.'

Piet en Betty Groot twijfelden niet en

gingen nog voor hun trouwen in Portugal kijken. 'Er bleek alleen bijna niks te koop of anders was het nog slechter dan slecht', vertelt Betty. Na nog weer een jaar in Nederland deed zich de mogelijkheid voor om vier hectare grond vrij centraal in Portugal te kopen. 'Het was kale grond zonder gebouwen. Met alleen een auto en caravan zijn we ernaartoe gereden. Het was compleet behelpen. Mensen versleten ons voor gek dat we vanuit een splinternieuw huis en een gespreid bedje in Noord-Holland naar een caravan zonder aansluiting op water en elektriciteit gingen. Een beetje onbezonnen en naïef was het misschien ook wel, maar het gaf ons gewoon energie', vertelt Betty met een glimlach. Het ouderlijke bedrijf werd voortgezet door de broer van Piet.

In een half jaar tijd bouwden ze in Portugal voeropslag en stalruimte. 'We begonnen met het melken van 60 koeien aan het voerhek. Toen molken we weer zoals mijn opa vroeger. Drie tot vier uur door de knieën', blikt Piet terug.

Het echtpaar probeerde ook te werken aan de integratie, maar dat was nog niet zo gemakkelijk. 'Tijdens de pauze gingen wij onder de ene boom zitten en de

Portugese bouwvakkers liepen naar de andere. Al snel probeerde ik duidelijk te maken dat wij dat zo in West-Friesland niet gewend waren. Bij ons staat altijd een kop koffie of een portje klaar', vertelt Betty.

26 procent rente

De kleine start met 4 hectare was een bewuste keuze. Zo konden ze voorzichtig starten en ook mogelijkheden openhouden voor als het geen succes zou worden. In drie jaar tijd groeide het bedrijf echter succesvol door naar zo'n 120 koeien, ook direct het maximum op die locatie. 'Het was een mooie startplek om ons daarvandaan verder te oriënteren.'

Want de behoefte aan nieuwe uitdagingen bleef. In 1991 diende het huidige bedrijf met 165 hectare grond zonder gebouwen zich aan. 'Omdat de rente hier meer dan 26 procent was, konden we van de bank niet lenen. Gelukkig heeft mijn vader ons maximaal geld willen lenen. De eerste vijf jaar waren daardoor heel zwaar. We konden eten, maar dat was dan ook alles', vertelt Piet Groot.

Opnieuw werd er een nieuw bedrijf opgezet en langzaam maar zeker is het bedrijf doorontwikkeld. Nu gaan er

tweemaal daags 500 melkkoeien door de 2 x 26 stands-swingovermelkstal.

Alleen 'op de winkel passen' is voor Piet en Betty te saai. Er wordt dan ook weer gebouwd aan een uitbreiding. In de oude stal bestond een deel uit potstal vanwege de goedkope manier van bouwen. De vaste mest was vervolgens ook nog eens bijzonder geschikt om te strooien op de arme zandgrond met slecht 0,1 procent humus op het moment van aankoop. De eerste jaren vielen de opbrengsten dan ook erg tegen, maar door het intensiever wordende melkveebedrijf is ook de bodemvruchtbaarheid toegenomen. 'De potstal is ook goed voor het comfort van de koeien en heeft de levensduur zeker positief beïnvloed', vertelt Piet. 'Maar het nadeel is wel dat koeien als het warm is op een hoop gaan staan, waardoor ze niet meer schoon te houden zijn.' Daarom wordt de stal nu uitgebreid met ligboxen met gehakseld stro als boxbedekking.

Ongecontroleerd inkruisen

Hoewel de groeiambitie op voorhand misschien anders doet vermoeden, zijn Piet en Betty wel degelijk echte koeienliefhebbers. In het weiland kunnen ze bij vrijwel alle dieren een verhaal vertellen. Dikwijls gaan die over haarkleur en aftekening, omdat Groot allerlei rassen inzet. Piet: 'Je zou het ongecontroleerd inkruisen kunnen noemen. We houden gewoon van mooie aftekeningen en door het gebruik van verschillende rassen als brown swiss, jersey, witrik en blaarkop zijn de koeien sterk en probleemloos. En met een productie van 9600 kilo zijn wij meer dan tevreden. Het hoeft van ons niet over de top. Hierdoor boeren we ook met lage kosten.'

Weidegang is gedurende de winterperiode van november tot half mei een vast element van het management. 'Het is goed voor de gezondheid van de koeien en wij genieten ervan om samen de koeien in het land op te halen. Dat doen we dan ook bijna altijd zelf en we hebben allebei onze favoriet. Die koe is echt Piet zijn koe. Als we het land in komen, komt hij direct naar Piet toe,' stelt Betty, waar-

na ze zelf concludeert: 'We houden echt van de koeien. Ja, dat kan ook als je er 500 melkt.'

Op de 85 hectare beregenbare grond verbouwt Groot mais en haver in de zomerperiode, maar dit jaar gaat hij ook voor het eerst Engels raaigras proberen. Op niet beregenbare grond gaat het Westers raaigras in de zomerperiode dood, waardoor het in de herfst opnieuw ingezaaid moet worden. 'Door het duurder, maar kwalitatief betere Engels raaigras in de zomer te beregenen, willen we proberen het groen te houden, zodat we nog meer weidedagen hebben. Het water moeten we wel kopen, maar we merken dat de weidegang de koeien goed doet', vertelt Piet. Het jongvee en de kwetsbare groep verse koeien hebben alleen een uitloop.

Lage grondprijzen

De eenvoudige stallen van familie Groot hebben veel hoogte in de nok met op drie verschillende niveaus horizontale luchtuitlaat, wat zorgt voor meer ventilatie. 'Als het echt heel warm is, zetten we soms nog een beregening op het dak en bij de melkstal hebben we ventilatoren. Maar doordat we niet de maximale melkproductie nastreven, merk je ook dat koeien minder warmte produceren en minder afkoeling nodig hebben. Hiermee besparen we ook kosten.'

Piet Groot ziet Portugal als een perspectiefvol melkveeland. 'Investeren om boer te worden verdien je in Nederland gewoon niet terug, onder andere vanwege de ongelofelijk hoge grondprijzen. Op deze plek kun je voor 10.000 tot 15.000 euro per hectare beregenbare grond kopen. Dan oogst je 70 ton snijmais per hectare in de zomer en in de winter op hetzelfde land nog enkele sneeden gras.'

Als er wordt gevraagd naar de ambitie van familie Groot voor de komende tijd, begint Piet te glimlachen. 'Eerst de huidige uitbreiding maar eens afmaken. En ondanks dat ik altijd op zoek ben naar uitdaging is het nu niet slim om grote stappen te zetten, maar is het beter om eerst af te wachten of een van onze twee dochters met het bedrijf hier of elders verder wil', vertelt Piet.

Betty vult aan: 'Het nadeel van Portugal is alleen dat er hier voor jongelui niet veel te doen is. In Noord-Holland ga je met vrienden op de fiets naar de kermis, dat kan hier niet. En daardoor is het wat minder aantrekkelijk om je hier helemaal op het bedrijf te storten. Ze moeten daarom hun eigen keuze maken en Piet onderneemt intussen wel rustig door.' |

Van boven naar beneden:

- Diverse rassen hebben hun invloed in de veestapel
- Het jongvee heeft jaarrond een uitloop naar buiten
- De koeien worden gemolken in een 2 x 26 stands-swingovermelkstal
- Vanwege de lage kosten werd een deel van de stal als potstal ingericht